

**MATURA
2018**

**SPRAWDŹ, CZY ZDASZ!
ARKUSZE Z POLSKIEGO I MATEMATYKI**

ZNAJDŹ POMYSŁ NA SIEBIE!

www.COGITO.com.pl

[f](#) magazynCogito

Cogito®

Plan B

– dlaczego
jest Ci
potrzebny?

Łoś

**Za prawdą
idą emocje!**

Twoja przyszłość!

***Stomatologia, dziennikarstwo
lub psychologia w Amsterdamie***

STUDIA NEWS! Japonistyka w SAN ● dzień
otwarty na SGH ● wspólne fakultety na UW i WUM

ISSN 1231-160X

indeks 324736

03

9 771231 160801

Pismo specjalistyczne, nakład: 15 000 egzemplarzy

Cogito
GRUPA

Nr 3(525)

MARZEC 2018

**Miesięcznik
dla młodzieży**

cena 9,90 zł
(w tym 5% VAT)

Od redakcji:

Zawsze opłaca się mieć plan B. Nieważne, czy na najbliższy dzień, miesiąc, czy daleką przyszłość. I zawsze warto być otwartym na niespodziewane zwroty akcji, bo mogą przynieść nam wiele dobrego. O tym rozmawiają studenci w rubryce Na temat. Przeczytaj i pomyśl, jaki jest Twój plan B na siebie, maturę, Twoją przyszłość i dorosłe życie.

Zapraszam do czytania

Ola Siewko

Piszą dla nas:

Ewa Nowak – pedagog-terapeuta, autorka powieści psychologicznych dla młodych, ekspert od życiowych porad.

Dorota Nosowska – uczy sztuki argumentacji, pisania, interpretacji tekstów kultury. Prowadzi również Kurs Maturalny „Cogito” z Języka Polskiego na Uniwersytecie Warszawskim.

Martyna Rejczak – uczy się w II klasie LO im. Norwida w Częstochowie. Interesuje się dziennikarstwem, kulturą. Tańczy, gra na gitarze, czyta i pisze.

Patrycja Lewandowska – trzecioklasistka z ZS nr 9 w Koszalinie. Jak sama mówi o sobie, jest humanistką, niepoprawną marzycielką i romantyczką. Uwielbia książki, kino, teatr.

Spis treści

8 Plan B – dlaczego jest Ci potrzebny?

Stresujesz się, jak zdać dobrze maturę. Wybrałeś już kierunek studiów. Jeden problem mniej? Tak ci się tylko wydaje! Musisz mieć plan B.

14 Jak podejmujemy ważne decyzje?

Na spontanie czy po długiej analizie? Wsłuchując się w siebie, czy też podążając ślepo za innymi?

Cogito

REDAKTOR NACZELNA
Ola Siewko

ZESPÓŁ I WSPÓŁPRACOWNICY:
Monika Bartnik, Andrzej Gałązka, Dominika Gna-
cek, Ludwik Janion, Aneta Kunowska, Artur Maciak,
Ewa Nowak, Krzysztof Nowak,
Dorota Nosowska,
Agnieszka Wyganowska, Iwona Witt-Czuprzyńska

PROJEKT OKŁADKI, LAYOUTU I SKŁAD:
Wojciech Makowski

OKŁADKA:

Fot. Magdalena Buksa

STUDIO DTP:

Remigiusz Cichocki (kierownik)

ADRES REDAKCJI:
e-mail: cogito@cogito.com.pl
03-812 Warszawa,
ul. Kamionkowska 45

BIURO REKLAMY:
reklama@cogito.com.pl
Magdalena Głogowska (dyrektor)
(510 273 659)

DZIAŁ SPRZEDAŻY:
Małgorzata Nadziejko-Stefanowicz
(dyrektor)
malgorzata.nadziejko@cogito.com.pl
(tel./faks 22 610 11 64)

Anna Śledzińska (kolportaż)
kolportaz.cog@gmail.com, (tel./faks 22 610 11 64)
Katarzyna Jabłońska (prenumerata)
prenumerata@cogito.com.pl, (tel. 22 610 11 71)
Ewa Kowalewska (promocja)

SKLEP INTERNETOWY
www.edukram.pl
edukram@edukram.pl

WYDAWCA:
GRUPA COGITO Sp. z o.o.

Cogito

GRUPA

DRUK:

Elanders Polska Sp. z o.o., Płońsk

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych, zastrzega sobie prawo do skrótnych, adiustacji, redagowania nadsyłanych tekstów. Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść zamieszczanych reklam i ogłoszeń. Wydawca miesięcznika „COGITO” ostrzega, że sprzedaż aktualnych i archiwalnych numerów naszego pisma po cenie niższej lub wyższej niż wydrukowana na okładce jest działaniem bezprawnym, przynoszącym szkodę wydawcy. W związku z tym osoby dokonujące nielegalnej sprzedaży „COGITO” będą pociągnięte do odpowiedzialności karnej i cywilnej.

18 Sposób na język

Bartosz Oczko, nauczyciel języka angielskiego zdradza, jak możesz nauczyć się języka obcego tak szybko, jak to możliwe

24 Po indeks do Amsterdamu!

Czy wiesz, że Vrije University jest w czołówce rankingów europejskich uczelni i oferuje studia psychologiczne w języku angielskim? Pomyśl o tym!

26 Studia stomatologiczne

Przeczytaj, zanim podejmiesz decyzję!

30 Dziennikarstwo i medioznawstwo

Dla kogo są to studia? Co dają? Mówią studenci i wykładowcy z UW!

38 Matura ustna 2018

Powtórz romantyzm i ważne pytania z funkcji i środków języka.

52 Matura pisemna

Trenuj arkusze z polskiego i matematyki!

Spis treści

4 Informator

6 Gość numeru: LOR: Kolekcja wspomnień

8 Na temat: Zawsze jest plan B?

10 Masz prawo: Co może pełnoletni uczeń na wycieczce?

12 Rozmowa: Za mało wiemy o swoich korzeniach

14 Myślę, więc jestem: Jak podejmujemy decyzje

16 Strefa psyche: Zła miłość

18 Kurs na kompetencje: Językowy ASAP

20 Studia news

22 Testuj się: Logopeda

24 Indeks za granicą: Psychologia w Amsterdamie

26 Studia: Stomatologia

29 Studia: 10 powodów, dla których warto wybrać SUM!

30 Studia: Dziennikarstwo i medioznawstwo

33 Czas na debiut

36 Kultura: Książka, muza, film

38 Epoka i motyw: Romantyzm

44 Polski – matura ustna: Wyrazy modne i środki do budowania komizmu

48 WOS – kurs do matury: Jak działa ONZ?

50 Geografia – kurs do matury: Zróżnicowanie glebowe na świecie

52 Polski – kurs do matury: Arkusz maturalny na poziom podstawowy

59 Matematyka: Przykładowy arkusz egzaminacyjny

51 Info: Jak można zamówić prenumeratę „Cogito”!

Nie przegap!

Numer 4 „Cogito”
ukaże się 21 marca!

Nie przegap!

Megaważne informacje i powtórki
do matury! Szukaj w kioskach,
salonach prasowych i empikach
lub zamów prenumeratę!
Szczegóły na str. 66

Zapraszamy na F.L.A.K!

Festiwal Ludzi Aktywnych Kulturalnie (F.L.A.K.) to drugi co do wielkości licealny festiwal w Warszawie. Organizowany przez 34. LO im. Miguela de Cervantesa słynie ze swej wyjątkowości ze względu na ciekawe tematy festiwalu. W tym roku tematem przewodnim jest woda, stąd Aqua FLAK. Na uczestników czekają 3 dni: teatralny, filmowo-warsztatowy oraz muzyczny. Tegoroczna edycja odbędzie się w dniach 9–11 marca.

Wielkie święto kreatywności w marcu we Wrocławiu!

Dwa tysiące uczestników z Polski, kilkanaście drużyn zagranicznych, 150 wolontariuszy, wyjątkowe warsztaty – to czeka na Ciebie w dniach 11–13 marca we Wrocławiu na XIII Ogólnopolskiej Olimpiadzie Kreatywności Destination Imagination! Olimpiada uczy twórczego podejścia do problemów, pracy w grupie, tworzenia innowacji. Kiluosobowe drużyny pracują nad rozwiązaniem wybranego wyzwania, np. konstrukcyjnego, naukowego, artystycznego, społecznego, improwizacyjnego. Wszystko – od pomysłu po rekwizyty – przygotowują, a wyniki pracy prezentują podczas Olimpiady. Najlepsi otrzymają prawo reprezentowania Polski na finałach światowych w USA.

A co powiesz na stypendium BAS?

Uczysz się w I klasie LO? Znasz świetnie angielski? Marzysz o nauce w angielskiej szkole? Stowarzyszenie Absolwentów Uniwersytetów Brytyjskich (British Alumni Society) ogłosiło kwalifikację stypendialną dla uczniów, którzy mogą uczyć się w szkołach z internatem: Adcote School for Girls, Bedstone College, Bruton School for Girls, Ellesmere College, Farringtons School, Mayfield School, Tettenhall College, Wrekin College, Windermere School. Stypendium obejmuje czesne, zakwaterowanie

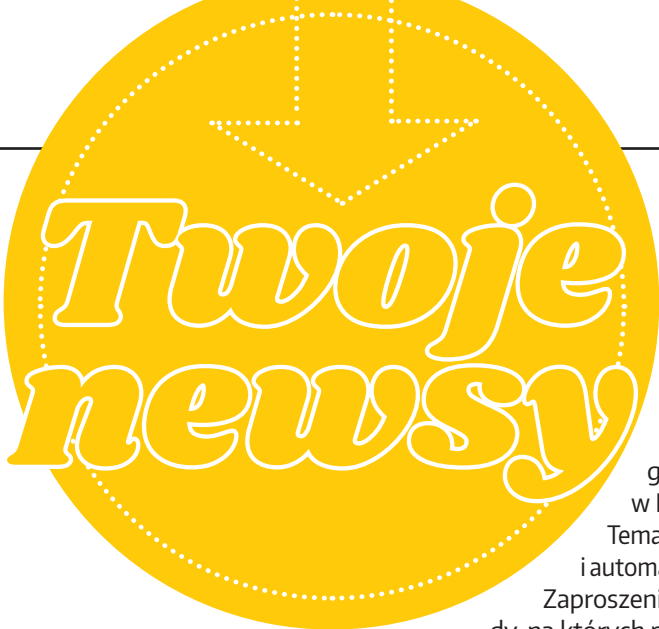

i wyżywienie podczas dwóch lat nauki. W zależności od profilu szkoły nauka kończy się egzaminami maturalnymi w systemie angielskim A-level lub IB (matury międzynarodowej).
Więcej info na: www.bas.org.pl.

Konkurs IPN!

„Niezwycięzeni 1918–2018. Pokolenia Niepodległej” – to konkurs Instytutu Pamięci Niepodległej, gdzie zadaniem jest wybranie osoby odznaczonej Krzyżem lub Medalem Niepodległości (związanej z miejscowością, rodziną), zebranie informacji o bohaterze (zdjęcia, pamiątki, dotarcie do krewnych, odnalezienie odznaczenia) oraz przedstawienie wyników swoich poszukiwań jako: plakatu edukacyjnego, filmu, vloga. Musisz też upowszechnić wyniki swojej pracy, przedstawiając swojego bohatera społeczności lokalnej lub szkolnej. Przedtem powinieneś zarejestrować się do 31 marca na stronie: niezwyciezeni1918-2018.pl.

Ekipa „Autonomous & Robotized Life” zaprasza na konferencję!

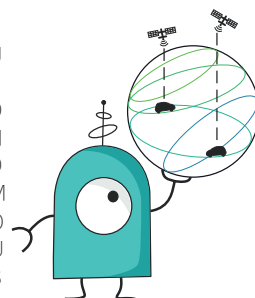
„Autonomous & Robotized Life” to projekt realizowany w ramach Olimpiady Zwolnieni z Teorii przez uczniów III LO im. Adama Mickiewicza w Katowicach. W jego ramach ekipa organizuje konferencję, która odbędzie się 20 kwietnia na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach.

Tematem przewodnim będzie robotyka i automatyka w różnych dziedzinach nauki. Zaproszeni prelegenci poprowadzą wykłady, na których poruszą kwestie etyczne, prawne i społeczne związane z technologią. Jeśli chcesz świadomie i krytycznie spojrzeć na rozwijającą się technologię, koniecznie zwróć uwagę na ten projekt.

A
U
T
O
N
O
M
O
U
S

&

ROBOTIZED LIFE

Turniej Wiedzy Psychologicznej – do wygrania indeksy na psychologię

Magazyn „Charaktery” zaprasza uczniów szkół średnich do zgłębiania psychologii w Ogólnopolskim Turnieju Wiedzy Psychologicznej. Wiedzę zdobędą wszyscy turniejowicze, a na zwycięzców czekają nagrody, m.in. stypendia i 3 indeksy na psychologię UJ. Uczniowie sprawdzą swoją wiedzę w marcu tego roku podczas eliminacji online. Sto osób z najlepszymi wynikami przejdzie do finału, który odbędzie się 8 kwietnia w Warszawie. Więcej info znajdziesz na stronie www.charaktery.eu w zakładce Turniej.

REKLAMA

Politechnika Koszalińska
Zmieniamy się dla Ciebie!

- Architektura Wnętrz
- Budownictwo
- Dziennikarstwo i Komunikacja Społeczna
- Ekonomia
- Elektronika i Telekomunikacja
- Energetyka
- Europeistyka
- Filologia Angielska/Germańska
- Finanse i Rachunkowość
- Geodezja i Kartografia
- Informatyka
- Inżynieria Biomedyczna
- Inżynieria Materiałowa
- Inżynieria Środowiska
- Inżynieria i Automatyzacja w Przemśle Drzewnym
- Logistyka
- Mechatronika
- Mechanika i Budowa Maszyn
- Pedagogika
- Technologia Żywności i Żywnienie Człowieka
- Transport
- Turystyka i Rekreacja
- Wzornictwo
- Zarządzanie
- Zarządzanie i Inżynieria Produkcji

- ciekawa oferta studiów
- kształcenie praktyczne
- płatne staże w przyszłym miejscu pracy
- wsparcie w rozpoczęciu kariery zawodowej
- nowoczesne laboratoria

bogaty system stypendialny

przyjazna atmosfera

akademiki z internetem

Politechnika Koszalińska
Oficjalne Konto

Politechnika Koszalin
@PolitechnikaKos

www.tu.koszalin.pl

Kolekcja *wspomnień*

Ich nazwa to drugi człon słowa: *folklor*; pierwszy z kolei – *folk* – odnosi się do gatunku muzyki.

Na koncertach proszą publiczność o brak oklasków – dzięki temu muzyka może wybrzmieć do końca. **Z Lor, czyli Jagodą Kudlińską (wokal), Julią Skibą (fortepian), Julią Błachutą (skrzypce) i Pauliną Sumerą (teksty), rozmawia Dominika Gnacek.**

Co świadczy o tym, że utwór jest dobry?

J.K.: Na pewno ważna jest melodia wokalu – czy jest ambitna czy spokojna...

J.S.: I czy wpada w ucho. Czasami nawet fakt, że jest oparta na jednym dźwięku, robi różnicę. Zależy nam na tym, żeby instrumenty akompaniujące też miały ciekawe partie, więc zrobiliśmy fajne solo na skrzypce. Staramy się urozmaicić utwory instrumentalnie, tak by pojawiały się w nich nie tylko ciekawe wokalne momenty, ale także np. skrzypcowe.

Najpierw powstaje tekst, później melodia czy odwrotnie: tworzycie linię melodyczną i dopiero do niej dopisujecie tekst?

P.S.: Ostatnio ze Skibą chodzę do piwnicy w szkole muzycznej, gdzie zamykamy się na parę godzin i tworzymy.

J.S.: Gram, aż znajdziemy akord, który nam się podoba. Czasem coś śpiewam, mruczę, ustalamy, jak wokal mógłby iść... Paulina pisze pierwszą zwrotkę i potem już ją zostawiam, a ona dopisuje sobie resztę. I później to ze sobą sklejamy. Ale pierwsza zwrotka zawsze powstaje z melodią.

A następnie robicie próbę zespołową?

Tak!

Każdy wers „Keatona”, Waszego singla, został napisany innego dnia. Czy to był celowy, zamierzony zabieg artystyczny czy taki sposób kreacji wynikał z kłopotów z weną?

P.S.: To był pewien element kreacji. Zwykle piszę jedną zwrotkę, później piszę kolejną, a z „Keatonem” ten proces był szczególnie rozrzucony w czasie – tekst nie powstawał codziennie. Zapisywałam, jak się czułam, otaczając te odczucia dziwną alegorią.

Wasze teksty obfitują w metafory, budują różnorodność interpretacji. Zdarza Wam się różnić między sobą w odbiorze danego tekstu?

J.S.: Często. Ale jest też tak, że szukamy naszej wspólnej interpretacji. Staramy się być spójne w wizji danego utworu, więc zawsze rozmawiamy ze sobą, o czym on jest, i próbujemy dojść do wspólnego zdania na ten temat.

Opisy zdjęć na zespołowym Instagramie, podobnie jak teksty utworów, są wielowymiarowe – czy niosą ukryte znaczenie czy są po prostu maksymalnie absurdalne, by wzbudzić ciekawość? Na przykład „Twoja kieszeń pachnie cynamonem” to nawiązanie do utworu „Cinnammon”?

P.S.: To było na koncercie w Warszawie. Występowaliśmy w kawiarni i po tym, jak zagrałyśmy „Cinnammon”, dostałam od kelnerki cynamon. Bardzo długo trzymałam

go w kieszeni. Później, na urodzinach, zauważyłam go i powiedziałam: „Hej, wiecie, że mam cynamon w kieszeni?”. Wtedy znajoma rzuciła: „Twoja kieszeń pachnie cynamonem w takim razie”.

J.S.: Te opisy to często cytaty z dnia lub urywki wierszy.

P.S.: Gdy nie wiem, co napisać pod zdjęciem, włączam telewizję i wpisuję pierwsze zdanie, które usłyszę.

J.S.: Na profilu jest też fragment naszego podręcznika od historii. „Nikt nie spodziewał się, że największa potęga militarna na świecie upadnie w tak pokojowy sposób.” [śmiech] Nasze opisy to kolekcja wspomnień.

Na keyboardzie, którego ochrzciłyście Lucjan, przyklejacie doręczone Wam osobiście zdjęcia legitymacyjne fanek i fanów! Kto to zapoczątkował?

J.K.: Zaczęło się od zdjęcia Julki Skiby...

J.S.: W ramach żartu! Nie podobała mi się moja twarz na zdjęciu i pomyślałyśmy, że to będzie zabawne, jeśli je przykleimy i wszyscy je zobaczą.

J.K.: A potem uznałyśmy, że miło byłoby stworzyć taki kolaż wspomnień z osób, które były na naszych koncertach. Była taka sytuacja, że dziewczyny zrobiły sobie z nami zdjęcie po jednym z występów, wywołały je, a na kolejnym podarowały nam je do przyklejenia.

Czy instrumenty, na których gracie obecnie, były pierwszym wyborem w szkole muzycznej?

J.B.: Tak. Choć, gdy w wieku 7 lat przyszłam do szkoły muzycznej, chciałam grać na perkusji [śmiech]. Okazało się, że nie mam do tego uzdolnień, więc poszłam na skrzypce.

J.S.: A ja chciałam iść na skrzypce i pamiętam, jak kłóciłam się o to z moją mamą. Ona bardzo chciała, żebym grała na fortepianie. Miałam wtedy 9 lat. Cieszę się, że tak wyszło. Gdybym nie grała na fortepianie, być może nie byłoby Lor, a to mnie przeraża.

„Dobra muzyka musi bronić swoich racji i zasad. Nie powinno być w niej komercji.” Skibi, to Twoje słowa. Jakie są Wasze racje i zasady, jeśli chodzi o występy na scenie?

P.S.: Najważniejsza jest szczerość. Za prawdą zawsze idą emocje. Muzyki nie można robić dla pieniędzy.

J.S.: Nie mam nic przeciw muzyce popularnej, absolutnie. Jest wiele świetnych utworów. I jeśli mówimy o muzyce komercyjnej jako o muzyce, która jest popularna, to jeśli jest szczerą – jestem jak najbardziej za. Ale jeśli jest stawiana komercyjnie – w znaczeniu: wyłącznie dla pieniędzy – to nie jest dobrze.

J.B.: Wtedy traci swoją wartość jako sztuki.

J.K.: Sztuka polega na tym, żeby coś przekazać –

J.S.: – żeby dać od siebie –

J.K.: – a nie tylko dostać.

Ich debiut „The Garden of Happy Dead People” został zainspirowany obrazem o tym samym tytule.

